

Metodologie pedagogického výzkumu a evaluace:

10. Teorie a tvorba didaktického textu, návrh prototypu didaktického textu

Metodický koncept k efektivní podpoře klíčových odborných kompetencí s využitím cizího jazyka ATCZ62 - CLIL jako výuková strategie na vysoké škole

✓ *didaktický test* - nástroj systematického zjišťování (měření) výsledků výuky (Byčkovský),

Základní klasifikace testů

- není test jako test (př.: jaké požadavky jsou kladeny na přijímací test ke studiu nebo na test, který je součástí nějaké závěrečné zkoušky),
- jde také o zjištění, jak splňují vědomosti testovaných předem stanovené požadavky.

1. Testy podle B. S. Blooma:

- *kognitivní* = zjišťují výsledky výuky = téměř výlučně se používají v pedagog. praxi (měří to, co se žáci naučili).
- *psychomotorické* = zjišťují studijní předpoklady (při přijímání žáků na vyšší typ školy).

- 2.
- ✓ standardizované – profesionálně připravené,
  - ✓ nestandardizované – učitelské,
  - ✓ kvazistandardizované – dokonalejší než učitelské.

- 3.
- ✓ testy rychlosti,
  - ✓ testy úrovně = většina testů.

Další druhy testů:

- ✓ Psychologické – inteligence, osobnost.
  - ✓ Psychomotorické – pohybové schopnosti.
  - ✓ Didaktické – školní výkon žáka.
- *testy jsou přesné, objektivované měření osobních kvalit, činnosti osobnosti a jejich výkonů.*

Další druhy testů

- *srovnávací* (testy relativního výkonu) = výkon se srovnává vzhledem k populaci testovaných
- *ověřovací* (testy absolutního výkonu) = úkolem je zjistit, do jaké míry testovaný splňuje předem stanovená a známá kritéria nebo standardy (př. Maturitní zkouška)
- *test studijních předpokladů*, **vstupní**, průběžné = **formativní**, výstupní = **sumativní**, monotematické (objektivně skórovatelné), polytematické (subjektivně skórovatelné)

Vlastnosti dobrého didaktického testu

- ✓ *validita – platnost*; zkoušet to, co má být zkoušeno,
- ✓ *praktičnost*,
- ✓ *reliabilita – spolehlivost*; je tvořena 2 složkami: - pevnou (vědomosti + dovednosti)
- náhodnou (vnější podmínky- kondice).
- ✓ objektivita,
- ✓ senzitivita (citlivost).

Standardizace didaktického testu

- umožní zařadit žáka podle dosaženého počtu bodů do určitého žebříčku, stupnice, škály.
- Pojem *standardizované testy* se označují testy, které jsou připravovány velmi důkladně, mají úplnější vybavení. Jsou připravovány profesionálně, jsou důkladně ověřeny a jsou tak známy jejich základní vlastnosti.
- Většinou je k dispozici také standard (testová norma) pro hodnocení dosažených výkonů.

Validita

- vyjadřuje míru adekvátnosti interpretace výsledků testu vzhledem ke konkrétní testované skupině,
- vyjadřuje míru (př. vysoká, střední, nízká validita),
- vždy se vztahuje k nějakému konkrétnímu použití testu.

4 druhy validity:

- obsahová** – zakládá se na posudku kompetentních osob, co je v osnovách, co je skutečně na hodinách vyučováno;
- kriteriální** – výsledek měření se porovná s jinými všeobecně uznávanými údaji o účastnících;
- predikční** – výsledek testu se porovnává s úspěšností účastníka testu v těch oblastech, ve kterých se uplatňují kvality měřené testem;
- face-validity** – zvláštní případ obsahové validity;
- konstruktová** – udává, nakolik test měří určitou charakteristiku žáka (př. komunikativnost).

Používání didaktických testů ve školní praxi

- 2 výsledky didaktického testu:
  - a) informace k hodnocení žáků;
  - b) optimalizace svého dalšího pedagogického působení.
- posouzení celkových výsledků třídy;
- obyčejně podle průměr. počtu dosažených bodů nebo aritmetický průměr.

Druhy testovacích úloh

- skládají se z baterie úloh: úlohy otevřené a uzavřené
  - OTEVŘENÉ ÚLOHY :a) široké b) se stručnou odpovědí.
  - UZAVŘENÉ ÚLOHY :
    - a) dichotomické (50%pravděpodobnost),
    - b) úlohy s výběrem odpovědí (několik variant odpovědí),
    - c) přiřazovací,
    - d) uspořádací.

Postup při konstrukci testu

- vyjasnění účelu testu,
- jaké místo má test v koncepci uvažovaného výzkumu,
- výběr testu, vymezení jeho obsahu (rozsah učiva, který chceme testovat),
- formální členění,
- výběr, formulace testových úloh, vymezení cílů,
- upřesníme čas na test, obtížnost jednotlivých úloh – index obtížnosti, prověřit míru citlivosti testu...